№. 85 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Nieuws-

Wetenschappelijk

BLAD,

Dingsdag 10 April.

FRANKRIJK.

Parijs, den 6den April.

— De afgevaardigden heeft heden beraadslaagd over een artikel aangaande de buitengewone supplementaire credieten over het dienst van 1837. De pairs hebben de wet betrekkelijk de spoorwegen van Koolhandel aangenomen.

— De hernieuwde mishukking van de aangeboden ontwerpen omtrent de spoorwegen, met de reductie van de rente, vormt een geheel deel het onderwerp uit van de redeneringen der bladen. In aanwezig jaar had het gouvernement ontwerpen aangeboden, waarbij de aanleg der gezegde wegen geheel in handen van particuliere ondernemingen werd gelaten; dit jaar wilde hetzelve de spoorwegen geheel voor landerekening ondernemen, en beide malen heeft de commissie uit de kamer met de gouvernementsvoordragt niet kunnen instemmen. Het bestuur deswege onderrigten, is, naar deszelfs organen genoegzaam te verstaan geven, niets van vernemen, om zoo spoedig andere voordragten in te dienen, ingerigt naar het verlangen der commissie, welke sommige wegen geheel aan partikulieren wil overlaten, andere ten deele, en het bestuur slechts wil laten uitvoeren, voor zoo ver geene particuliere ondernemingen er naar staan; doch zoo al het bestuur tot andere voordragten mogt besluiten, zal zulks wel tegen het einde der zitting wezen, wanneer de afgevaardigden zich slechts haasten om het budget aan te nemen, ten einde daarna naar hunne departementen te kunnen terug keeren. Het is derhalven genoeg voorzien te zien, dat van de opgemelde grootsche plannen dit jaar niets komen zal. Met dit resultaat zegt men hu, dat vele leden der kamer op hunne beurt ontevreden zijn en thans van de onverantwoordelijkheid spreken, om een ministerie te doen vallen, dat aan deze tegen zijn bijzonder gekrenkt gevoel voor de belangen des lands te weinig, doch men niet weens aan den anderen kant in, dat al zoude het heden de ministers gezamenlijk hunne demissie, en zich een te vormen tijd verstrijken zou, eer een nieuw cabinet tot stand gekomen was en in staat zou zijn, om nog in deze zitting tijdig genoeg nieuwe ontwerpen aan te bieden. De behandeling van de wetten over de spoorwegen zal dus hoogstwaarschijnlijk tot een volgend jaar blijven verschoven.

Van de begonnen spoorwegen zal die van Mühlhausen naar Thann in de maand julij voor het gebruik opengesteld worden. Aan dien van Straatsburg naar Basel zal men eerstdaags beginnen.

— De zoogenaamde Republikeinsche Moniteur is, naar men zegt, voor enige dagen op nieuw overal verspreid, onder de deuren dezer hoofdstad gestoken, in de bussen der dagbladen gevonden enz. De police is ijverig bezig, om de daders en de geheime drukkerij te ontdekken, doch daarin nog niet geslaagd.

— De heer *Aguado* zal zich, naar men verzekert, zelf naar Madrid begeven, om de met het spaansch gouvernement gevoerde onderhandelingen tot een einde te brengen. De voormalige spaansche gezant alhier, de *Campuzano*, die de eerste opening zou gedaan hebben, is den 3den dezer Bordeaux gepasseerd, zich zwegelijks naar Madrid begevende.

— Omtrent de spaansche zaken leest men in den *Sentinelle des Pyrénées* van den 3den april, dat de derde karlistische expeditie zich reeds op aarsch heeft begeven en wel naar Arragon, door de vlakte van Bascal. Men zeide haar sterk te zijn 16 bataillons, en vermoedde dat don *Carlos* zich bij dezelve bevindt.

Den 4den april waren 3000 man troepen met eenig geschut uit Jaca getrokken, de rigting nemende van Bura.

In bijzondere berigten uit Bajonne wordt gemeld, dat de Christinos sterke garnizoen van Vera, slechts 100 man sterk, bezetten.

Van Madrid heeft men heden geene andere tijdingen.

— Men leest hier over Marseille het dagblad van Smyrna tot den 17den dezer medegedeeld. Hetzelve behelst eenige nadere bijzonderheden over den opstand van de Druzen tegen de Egyptenaren. Het gevecht, waarbij de laatsten geslagen werden, mogt een geheel veldslag genoemd worden. De Egyptenaren waren omtrent 20,000 man sterk; de Druzen omtrent 25,000, doch deze hadden geen geschut; desniettemin waren de eerste volkomen geslagen geworden, en had de Egyptische beyelhebber *Achmet*-pacha, zijn behoud slechts aan de vlugt te danken. *Ibrahim*-pacha nog ongeveld zijnde, bevond zich buiten staat, om zich aan het hoofd van de troepen te stellen, doch had *Soliman*-pacha met een nieuw korps tegen de Druzen afgezonden. *Achmet* was met het overschot zijner troepen, bijnde Sirieren, naar Egypte teruggekeerd; dezelve waren door Egyptische soldaten vervangen, die men aan boord der oorlogschepen naar Sijrie had overgezonden.

De te Londen benoemde turksche gezant *Ahmed-Fethi*-pacha stond op zijn vertrek. *Rechid*-pacha, die tot gezant te Parijs benoemd is, zou in de volgende maand de reis aanvaarden.

— De binnenlandsche rente was heden flaauwer dan voor eenige dagen; nog steeds was de achteruitgang van het Spaansch actief, en dat in weerwil de sluiting eener nieuwe leening zich meer en meer bevestigt. Men scheen zich hier naar den Londenschen koers van eergisteren te regelen. Voorts zeide men, dat de aandeelen der nieuwe leening niet officiel op de beurzen van Londen en Parijs zouden genoteerd worden. — De notering was heden: 5 pCt. 108,50; 3 pCt. 80,90; Belg. r. 99,80; Sp. Actien 21½; Rom. L. 103.

Van den Rijn.

Door de kamer der pairs zijn gisteren de discussien geopend over de aanvraag voor de geheime fondsen, en heden dezelve voortgezet. In den aanvang der zitting van heden voerde de hertog *van Broglie* het woord, om zijne afkeuring te kunnen te geven over eene rede, in de vorige zitting door den heer de *Brigode* gehouden, waarin dit lid zich zijdelingsche aanvallen op de leden van de andere kamer veroorloofd had; en beklaagde hij zich voorts, dat men van dubbelzinnigheid de zoodanige leden beschuldigd had, die, ofschoon sommige daden van het bestuur berispende, en verlangende dat men sommige vorderingen met betrekking tot de geheime fondsen, liet varen, desniettemin, om het belang der zaak in 't algemeen, hunne toestemming aan het gevraagd *kredit* gaven. De minister van binnenlandsche zaken gaf, in antwoord op de redenen van de beide gezegde sprekers, te kennen, dat men een onderscheid moest maken tusschen eene oprigte en eene kwalijkgezinde opposite; het bestuur verlangde de eene, maar moest zich tegen de andere verzetten. Tot het ontwerp in discussie overgaande, verlangde hij, dat de stemming der kamer het blijk mogt geven van het vertrouwen in het bestuur; de minister sprak vervolgens over de jongste verkiezingen, de amnestie, de heerschzucht van de rust, enz. De volgende spreker, de heer *Dubouchage*, zeide, dat hij niet tot die oppositie behoorde, die berispte zonder daadzaken aan te voeren. Zoo men eene stemming uit vertrouwen verlangde, wenschte hij, dat men wederkeerig vertrouwen betoonde en de redenen voor de gevraagde fondsen ontvouwde; hij maakte vervolgens zijne aanmerkingen over de grootheid der som, over de onvolledigheid der amnestie, en sprak onder het toehoorend ingedald der leden, over het traktaat van de Tafna en dat van Hadi, waarbij het ongenoegen der burgers openlijk uitbarstte. De heer *Pelet*, de la Lozère, die daarna sprak, schoon voor de geheime fondsen stellende stemmen, voerde echter bedrag te hoog; hij eindede dat het ministerie aan de rust die men genoot, niet uitsluitend moest toeschrijven, dat men, zoo gevraagde fondsen noodzakelijk bleven, de eene naste som op het budget moest brengen, maatregelen, de buitengewone kredieten zou vermijden en de kamer veel tijd zou winnen. Bij het vertrek van den post was de gratie-wet aan het woord.

— De afgevaardigden hebben gisteren aan het [illegible]

de buitengewone supplementaire credieten voor 1837 toegestaan; heden heeft deze kamer zich met petitien beziggehouden.

— De *Moniteur* behelst heden het rapport aan den koning over de rekening van het bestuur der finantien over 1837.

— Men merkt op, dat van een tiental wetsontwerpen door het ministerie aangeboden, de commissien van onderzoek de verwerping van negen derzelver hebben voorgesteld.

— De heer *Cooquerill* wordt dezer dagen alhier gewacht, zoo men zegt, om nieuwe voorstellen te doen voor den spoorweg van Parijs naar de belgische grenzen.

— Een nieuwe schouwburg onder de benaming van *Théâtre de l'arc de triomphe*, zal eerstdaags nabij de barrière de l'Etoile geopend worden.

— De beroemde danseres *Taglioni* wordt binnen kort, met verlof van St. Petersburg, alhier gewacht.

— Naar luid der geruchten te Bona en Constantine in omloop, had de bej *Achmet*, tot prijs zijner herstelling, door zijnen agent *Ben Aïssa*, aangeboden om aan Frankrijk te betalen 14 millioenen fr.; in zeven jaren tijds, derhalve jaarlijks 2 millioen; voorts zou hij zich tot vasaal van Frankrijk erkennen en eene jaarlijksche contributie van 600,000 fr. betalen; tot op de voldoening der eerstgenoemde som zou Constantine door fransch garnizoen bezet blijven.

— De bijzondere berigten uit Madrid gaan tot den eersten April. De cortes hadden den 30sten te voren de discussie aangevangen over het ontwerp van leening van 500 millioen. De heer *Mendizabal* had het eerst het woord gevoerd, en in 't breede over eene reeks van finantiele maatregelen uitgeweid, welke de kamer, in weerwil van hare aandacht, niet had kunnen volgen. Zijn discours had den minister van finantien de tribune doen beklimmen, om een somber tafereel van de tegenwoordige finantiele gesteldheid van zaken op te hangen, en op de noodzakelijkheid van de leening aan te dringen, waarvan het bedrag nog op verre na niet voldoende was om te voorzien in al hetgeen vereischt werd. Men twijfelde te Madrid niet aan de aanneming van het ontwerp; evenmin als aan dat omtrent de herstelling van de tienden.

— De berigten uit het leger waren schaarsch. Een in omloop gebragt gerucht van den dood des generaals *Latre* werd tegengesproken; eene door hem bekomene wonden was niet gevaarlijk. — Men meende dat de expeditie van den graaf *Negri* naar de *pijnuren* van Soria trok, vermoedelijk om zich met *Cabrera* te vereenigen. — *Bustillo* had, na het gebergte van Toledo te zijn doorgetrokken, den 27sten den schijn genomen als wilde hij Ciudad Real aanvallen, doch had zijn ontwerp wederom opgegeven.

— Uit Saragossa wordt gemeld, dat *Cabrera* te Morella aan de tijphus lag. De president van de karlistische junta had openbare gebeden voor zijn behoud bevolen.

— Uit Bajonne wordt van den 4den gemeld, dat het door de karlisten verdedigd fort van Vera tegen den overmagtigen aanval van *O'Donnel* nog vol hield. Talrijke christinsche gekwetsten waren in de fransche dorpen op de grenzen gebragt.

— De flaauwheid in den binnenlandschen koers bleef ook heden op de beurs voortduren, zonder dat er eenige nieuwe tijding of gerucht als oorzaak daarvan werd rondgedragen. — De notering was heden (7 *April*) 5 pCt. 108,50; 3 pCt. 80,75; Nap. r. 99,80, Sp. Ardoin 22; Rom. L. 102¾.

Duitschland.

FRANKFORT, den 6den April.

Uit Berlijn schrijft men van den 4den, dat de koning van Pruissen tot opvolger van den vrijheer *von Muffling*, als bevelhebber over het zevende legerkorps, benoemd heeft den luitenant-generaal *von Pfuel*. Voorts heeft er bij het Pruissische leger eene groote bevordering onder de hoofdofficieren plaats gehad. De luitenant-generaal *von Krausseneck*, chef van den algemeenen staf des legers, is tot generaal der infanterie, drie generaal-majoors zijn tot luitenant-generaals, 19 kolonels tot generaals-majoors, 14 luitenant-kolonels, alle bij het wapen der infanterie, benoemd. Bovendien heeft er een aantal bevorderingen bij de kavallerie plaats gehad. Eindelijk hebben negen divisien en twaalf brigaden andere bevelhebbers bekomen, en is het kommandement van de belangrijkste vestingen op andere personen overgedragen. De kroonprins *Wilhelm* en prins *Frederik* van Pruissen, die ieder het gebied over een legerkorps voerden, zijn daarvan bij deze gelegenheid ontslagen en hun is opgedragen de inspectie der verschillende divisien, hetgeen hen van vele moeijelijkheden bevrijdt en hunne een ruimeren en meer belangrijken werkkring verschaft. Over het algemeen was men met deze benoemingen en bevorderingen hoog ingenomen, omdat men van oordeel was, dat bij de keuze met veel oordeel is te werk gegaan, en men bij de keuze niet zoo zeer op anciënniteit, als wel op kunde en ijver gelet heeft. Natuurlijk zijn er sommigen ontevreden, die meenen voorbij gegaan te zijn, doch men is van gedachte geweest, in eene zaak van dit gewigt, het algemeen belang boven het bijzondere te moeten stellen.

— Het geschrift, door de Pauselijke regering, ter beantwoording van datgene, hetwelk door het pruissisch bestuur is uitgegeven, bekend gemaakt, heeft te Berlijn de algemeene aandacht tot zich getrokken. Niet onopgemerkt is het gebleven, dat daarin, zoo het heet, tot verschooning van het pruissisch kabinet, onderscheidene volzinnen zijn weggelaten, onder anderen, in de nota's van den kardinaal Staatssecretaris en van den pruissischen gezant, en dat er ook andere stukken niet zijn medegedeeld, welke, bijaldien zij bekend worden, voor allen, ook voor de meest aan den Pauselijken Stoel toegedane heven, ergerlijk zijn zouden, als strijdig met het *placitum regium*, en betrekking hebbende tot rentstreeksche briefwisseling met de bisschoppen, zonder kennis van de regering. Daarenboven is men zeer bevreemd over de uitgave van diplomatieke nota's, vragende eene nog aanhoudende onderhandeling, die slechts voor weinige weken gewisseld zijn en niets doen tot de geschiedkundige toelichting van de Keulsche aangelegenheid. — Intusschen is de terugkomst van den heer *von Bunsen* uit Rome besluit; reeds zijn eenige tot het gezantschap behoorende personen alhier aangekomen.

— Te Berlijn is in den nacht van den 4den een hevige brand ontstaan in eenen molen, die met drie daarmede samenhangende gebouwen een prooi der vlammen geworden is, terwijl bij 15 personen het leven verloren hebben.

— Z. D. de landgraaf van Hessen Homburg is den 4den op doorreis naar Parijs onze stad gepasseerd.

— Z. M. de koning van Beijeren heeft den staatsraad *von Abel*, die tot dusverre belast was met de tijdelijke waarneming van het ministerie van binnenlandsche zaken, tot minister van dat departement benoemd. — Bij het Beijersche dagen heeft eene groote bevordering plaats gehad. Onder anderen werd Z. K. H. de kroonprins, die den rang van generaal-majoor bekleedde, tot luitenant-generaal benoemd.

— Den 2den dezer is de hertogin van Leuchtenberg met hare kinderen van München tot het doen eener reis naar Italie vertrokken.

Men had te München nader berigt, dat met de keizerin van Rusland ook de kroonprinses van Pruissen, gedurende den aanstaanden zomer, de badplaats Kreuth zouden bezoeken.

— Te Augsburg is den 2den dezer de arbeid voor eenen spoorweg naar München aangevangen.

— Uit Weenen schrijft men van den 30sten dat luidens de jongste berigten uit Hermannstadt, de Zevenbergsche landdag met het einde der maand, door den Koninklijken kommissaris, den aartshertog *Ferdinand van Este* zou gesloten worden.

Te Weenen werden voortdurend milde giften bijeengebragt voor de ongelukkigen door den watervloed in Hongarije. De graaf von *Metternich* heeft onder anderen aan Bancalis ten behoeve van de ongelukkigen van Pesth gegeven, waarvan men 400 stuks aardappelen zak van 100 lbs. had afgeleverd. Luidens de jongste berigten uit Pesth zoude men aldaar reeds omtrent 1000 lijken, onder de puinhoopen der ingestorte woningen gevonden hebben.

— Tijdingen uit Messina, tot den 31sten Maart, uit Napels, melden nader de aankomst alsdan van den koning van Napels. Dezelve was onder het gejuich der talrijk verzamelde menigte aan wal gestapt. De koning zou zich van Messina naar Syracusa en van daar naar Palermo begeven. Uit Napels schrijft men van den 20sten, dat nog niets zeker bekend was over het eigenlijk doel van 's konings reis. Het waarschijnlijkste evenwel was, dat Z. M. de invoering van eenige belangrijke veranderingen in het bestuur van het eiland door zijne tegenwoordigheid kracht wilde bijzetten. Men dacht dat mogelijk wel de constitutie op het eiland zou worden ingevoerd.

In een later schrijven uit Napels [illegible] dat de gemalin van [illegible] onderkoning van Sicilie, [illegible] van Sardinie, van eene dochter was bevallen.

In den nacht van den 23sten Maart had men te Napels een verschrikkelijk onweder gehad. De bliksem had onder anderen den telegraaf van het Castelnovo vernield. Het weder bleef aanhoudend slecht en regenachtig; den 24sten had men nog sneeuw en gehagelbui. — Uit Sicilie wordt evenzeer over het zelfde geklaagd; de bergen op het eiland waren met sneeuw bedekt en de koude vrij gevoelig, te meer daar men tot dus verre een bijzonder zacht klimaat had gehad. Men was niet zonder zorg, dat zulks schade aan het gewas zou toebrengen, onder anderen aan de moerbeziebomen, die, door de vorige warmte, in reeds in het bladstonden.

— Uit Moldavie wordt van den 19den maart geschreven, dat op den 6den te voren het oostenrijksch-gezondskordon aan de russische grenzen opgeheven is geworden. Het handelverkeer met Bessarabie was dus weder vrij, hetgeen onder de bevolking niet weinig genoegen had verwekt. Evenzeer verlangde men, dat nu ook het oostenrijksch kordon naar de zijde van Moldavie en Wallachije opgeheven wierd.

Met den 1sten april zou kracht beginnen te krijgen een onlangs tusschen Oostenrijk en het vorstendom Moldavie gesloten overeenkomst, betreffende wederzijdsche uitlevering, voor zoo veel Oostenrijk betreft, ook de landen van Galicie en Lodomerie, van deserteurs, landloopers, enz.

— Uit Konstantinopel schrijft men, van den 7den Maart, dat de Pruisische gezant, na een zeer vriendschappelijk schrijven van zijnen meester aan den Sultan te hebben overhandigd, onderscheidene conferentien met den minister van buitenlandsche zaken had gehad. Men vermoedde, dat dezelve betrekking hadden tot het nemen van gemeenschappelijke maatregelen van voorzorg tegen de oorlogzuchtige houding, welke de onderkoning van Egypte in Syrie aangenomen heeft, omdat dezelve de zekerheid van Perzie, als die van Turkije bedreigt. De Porte betoonde de grootste belangstelling in de gebeurtenissen, welke thans in Syrie voorvallen, en uitte haar genoegen van het denkbeeld, dat zij zeer genegen was, om zulken spoedig te maken de voordeelen, die de opstandelingen mogten behalen, in zelfs, om bij de uitbreiding van den opstand, eenen aanvallenden oorlog tegen *Mehemed Ali* aan te vangen.

Latere berigten, van den 12den, houden in, dat twee dagen te voren, op bevel des Sultans, de waardigheid van Seraskier van Rumelie, of van Generalissimus der geregelde troepen, aan den oudsten schoonzoon des Sultans ontnomen, en aan denzelfs jongsten schoonzoon opgedragen was. Welke de reden zij van deze onverwachte en belangrijke gebeurtenis, die zeer veel opzien gemaakt had, was tot dusverre onbekend. — Er waren geene nadere tijdingen uit Syrie, doch men ging steeds voort met het zenden van krijgsvolk en oorlogbehoeften naar Klein-Azie. In de vorige week was derwaarts een artillerie-park van 50 stukken geschut vertrokken, onder geleide van twee Pruisische officieren.

Nederlanden.

Breda, den 9den April.

De *Staatscourant* houdt heden de wetten van den 27sten maart tot voorziening in de buitengewone uitgaven voor de departementen van marine en van oorlog; en tot voorziening in de volle rentebetaling van de nationale schuld, over 1838.

— De opperlandbouwraad voor Zuid-Nederland heeft bekend gemaakt, dat bij den tegenwoordigen toestand der landbouwtentoonstellingen, wegens het overlijden van de hoogbejaarde douairière van Nassau-Saarbruck, zal gedragen worden.

— Gisteren is alhier, op de gebruikelijke wijs, met het uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade, de verjaardag gevierd van H. H. H. de Prinses *Sophia*, dochter van HH. KK. HH. den Prins en de Prinses *van Oranje*.

— Z. K. H. de Prins *van Oranje* is ll. vrijdag van Hoogstdeszelfs jongsten uitstap naar het hoofdkwartier te Tilburg in de residentie teruggekeerd. Ook Z. K. H. de Erfprins is van Hoogstdeszelfs jongste inspectiereis naar Bergen op Zoom, ll. vrijdag te 's Hage teruggekomen.

— De graaf *von Westphalen*, tot dus verre Pruisische secretaris van legatie te Kassel, is in dezelfde hoedanigheid bij ons hof overgeplaatst.

— Uit Harderwijk wordt van den 6den dezer het volgende gemeld: „Heden zijn hier te water naar Hellevoetsluis vertrokken een detachement [illegible] bestaande in 2 officieren, vergezeld van den kapitein *de Reygnier* en *van Hoppergen*, den 1sten luitenant der artillerie *Kuyk* en den 1sten luitenant van de infanterie *Dekens*, de 2de luitenant *van Straalen*, *van der Kun*, *Koch* en *Emminik*, 1 wachtmeester, 1 hoofd- en 2 adjudanten van gezondheid, 3de klasse, *Rappahini*, *Reilinger* en *Meijer*, om van daar, onder bevel van den generaal *Verveer*, met de schepen de *Amphitrite*, de *Alkmaar* en de *Merwede*, met de eerst gunstige gelegenheid naar de kust van Guinea te worden overgevoerd, alwaar deze troepen door gemelden generaal, tegen het Atjehsche opperhoofd zullen worden aangewend worden."

— Uit Amsterdam schrijft men van den 5 April: „Het is alhier bij de R. Katholijken een gebruik, dat, wanneer eene vrouw bij de eerste bevalling [illegible] nen ten grave wordt. Eene dergelijke ter aarde bestelling had alhier [illegible] gevolge harer bevalling van tweelingen (welke nog in leven zijn) bezweken, werd door acht vrouwen, allen in diepen rouw gekleed met witte boezelaars en groote witte halsdoeken, naar hare laatste rustplaats gedragen, terwijl echtgenoot en kroost in diepen weemoed deze sombre plegtigheid volgden, waaraan mede eene aanzienlijke schaar van ingezetenen deel nam. Na de begrafenis werd een fijn doek van lijnwaad op den grafheuvel vast gehecht, op welke de naam, de ouderdom, de oorzaak en dagteekening van het overlijden der ontslapene kunstmatig geletterd waren. Dit bijzonder gebruik verdient daarom te meer eenige bekendwording, omdat deze de eerste dergelijke begrafenis is na het jaar 1824, sedert welk tijdvak alhier 522 kinderen geboren zijn.

— In de Javasche courant van den 25sten November ll., leest men het volgend berigt:

„De verwachting dat na de gevoelige nederlaag, welke *Toeankoe Imam* van Bonjol, op den 16den Augustus jl., geleden heeft, de 29 hardnekkige vijend zich weldra, gedwongen door den nood, aan de genade van het gouvernement zou moeten overgeven, heeft zich dezer dagen volkomen bevestigd. — Hij, die zich in het jaar 1833 kenmerkte door den verraderlijken moord onzer bezetting en der zieken in het hospitaal te Bonjol, en sedert tot zoo veel volhardende zorg, maar ook tot roemrijke wapen-feiten van onzen kant, aanleiding gaf, zag zich, na den val van het geduchte bolwerk, alra van de zijnen verlaten. De man, die zijn aanhang, door de uitoefening van een despotiek gezag, zoo lang om zich vereenigd had gehouden, miste dien, toen hij zijne sterkte had moeten ontruimen en daarmede allen invloed verloren had. — Nog eenige weken dolde hij om, zag zijner vrouwen en naaste betrekkingen opligten, bespeurde dat hij, zelfs onder zijne landgenooten, niet meer veilig was, en afgemat door langdurige inspanning en ontberingen, scheen hem eindelijk niet anders over dan toevlugt te nemen tot de edelmoedigheid van het gouvernement. Onvoorwaardelijk gaf hij zich daaraan over, alleen het behoud zijns levens afsmeekende. — Het gouvernement heeft deze onderwerping aangenomen, en door de behandeling welke *Toeankoe Imam* vervolgens op Sumatra en thans alhier te beurt te gevallen, het bewijs gegeven, dat een overwonnen vijand van hetzelve niets heeft te duchten."

Hetzelfde nommer bevat een uitvoerig verslag van het vergaan van het Nederlandsch brikschip *Nijverheid*, gevoerd door kapitein *Bouman*, en naar Rotterdam bestemd, op den 29sten Maart, op 29° 26' zuiderbreedte en 43° 58' lengte oost van Greenwich.

Zaturdag ll. is de advokaat generaal bij het hof van assises te Brussel, *de Bavay*, zijn reisch beginnen te doen in de zaak van den uitgever van den *Lynx*, *van der Plas*, en zou heden daarmede voortgaan. Tot heden heeft die zaak weinig bijzonders opgeleverd.

— De brusselsche *Indépendant* meldt uit Sittard, dat aldaar door zekeren *Alberts* eene drukkerij was opgerigt, op welke sedert twee jaren onderscheidene tegen het pruissisch gouvernement gerigte geschriften waren gedrukt, waarvan de pruissische autoriteiten de invoer in de Rijnprovincien niet hadden kunnen weeren. Sedert eenigen tijd was op deze drukkerij een Pruis werkzaam, welke, zoo men dacht door beloften daartoe overgehaald, nu eensklaps verdwenen was, met zich medenemende een groot getal brieven en geschriften, waardoor een aantal personen in de Rijnprovincien vrij ernstig gecompromitteerd worden.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (9 *April*) waren genoteerd: Belg. 101¼; O. Met. 106⅞; Sp. Ardoin 18¾.⅝; Uefered. 6; Nap. z. 93; Rom. L. 100⅝; Certif. te Antwerpen 100; Braz. 76.77⅝; Wissel op Amst. en Rott. ¾ pCt. verl. pap. — Gisteren werden te Antwerpen de Ardoins verhandeld tegen 18⅞,⅝/16.

Uit de Londensche berigten tot den 7den blijkt, dat het parlement zich in de jongste dagen voornamelijk met verzoekschriften heeft bezig gehouden.

— De koningin heeft den 5den in een bijzonderen raad, op het paleis van Buckingham gehouden, een besluit geteekend, waarbij de plegtigheid van de krooning op den 26sten Junij wordt bepaald; tevens is eene commissie benoemd om de aanspraken van de personen te onderzoeken, die vermeenen regten te hebben op het bekleeden van functien of rangen bij die gelegenheid.

— De stedelijke raad van London heeft zich den 4den met de vraag bezigghouden, of men eenen petitie aan het huis der gemeenten zou indienen, strekkende om de verkiezingen voortaan bij geheime stemming te doen plaats hebben. Ofschoon het meerendeel der stedelijke raadsheeren erkende, dat er in het tegenwoordig verkiezingstelsel groote gebreken bestonden, werd toch, met 75 tegen 31 stemmen, besloten geene soodanige petitie in te dienen.

— Omtrent den uitslag van de conferentiën der gemagtigden van de groote mogendheden schijnt te London nog niets bekend.

— Men had te Londen berigten uit New-York tot den 11 Maart. Dezelve zijn omtrent den Noord Amerikaanschen handel vrij voldoende; overal begon meerdere levendigheid te komen. — De opstandelingen aan de grenzen van Kanada hadden een paar malen gepoogd, een strooptogt te doen, doch waren terstond terug gedreven; hun getal bleef echter zoo groot, dat de inwoners gedurig op hunne hoede moesten zijn, ten einde niet overvallen en geplunderd te worden.

Men had voorts van de grenzen van Kanada vernomen, dat de gewezen bevelhebber der insurgenten *van Rensselaer*, gearresteerd en in de gevangenis van het graafschap Auburn voorloopig bewaard werd.

— Ter londensche beurs van den 6. waren genoteerd: 3 pCt. geconsd. 93 ½; Ned. 2½ pCt. 53¾,54; 5 pCt. 99½,¾; Spanje 21½,¾; Portug. 31½; Braz. 77.

BOEKBESCHOUWING.

ABREGÉ DE L'HISTOIRE DE LA PATRIE, par F. Nouvenz. Première Partie. *Amsterdam*, chez G. PORTIELJE. 1837. Gr. 8°. pag. 206.

Dit beknopte is ingerigt voor leerlingen op de scholen voor lager onderwijs, en zoo de jongelingschap in het algemeen. Het is dan bestemd, in een woord, voor de Nederlandsche jeugd, en nu den behoefte en de mijne van behandeling gadegeslagen te hebben, houden wij het zeker voor een goed handboek voor meer gevorderden in leeftijd, om het in de schatkameren onzer Nederlandsche Geschiedenis in ruime mate voorhanden goede, schoone, leerrijke of misschien waardige zich weder voor oogen te kunnen stellen. De heer *F. Douwes* heeft, blijkens het voorberigt, den noodigen bijstand van naakundigen mogen ondervinden; hij betuigt daarvoor zijnen dank, ons met het aangenaam te mogen ondervinden, dat onze geschikte handleiding onzer Nederlandsche geschiedenis, in de Pruisische taak bestaat, het licht en dus in de daaraan bestaande behoefte mogt voorzien worden. In dit eerste gedeelte, waarvan wij dus inzage aankondigen, behandelt de schrijver de geschiedenis des lands, tot den jare 1648, en hoopt hij in het tweede gedeelte zijne taak te vervolgen en met het voorgevallene ten jare 1830, de overgave van het Antwerpsche Kasteel, te sluiten. Bij de bearbeiding heeft de schrijver niet nagelaten, om schoone trekken, merkwaardige wapenfeiten, bijzondere deugden aan het geheugen der jeugd dan te beveelen; en wij wijzen daaromtrent onder anderen op bl. 27, de wapenkreet van *Claudius Civilis*; bl. 124, de lotgevallen der spaansche onoverwinnelijke vloot; op bl. 150 den val van *Oldenbarneveld* en zijne vrienden. De geschiedenis der Gemelijke regering is vrij wel uiteengezet; alschoon de schrijver te kort geschoten is, bl. 77, waar hij bloot zegt: *«Les nobles prirent le parti de Marguerite, et les villes celui du fils.»* (De adel trok partij voor *Margaretha*; de steden voor den zoon (*Willem V*). Beter ware het geweest, indien de schrijver hadde vermeld, dat de adel zich in twee partijen splitste; waarvan de hoeksche partij, die voor de oudere partij trok, het erfregt ook in de vrouwelijke linie; de kabeljaauwsche partij daarentegen, het uitsluitend erfregt in de mannelijke lijn voorstond; dat de steden, wier regeringen onder den invloed des adels toen nog stonden, de partij volgden der edelen die in de stad het meest aanzien uitoefenden. Ofschoon wij de verguizing van *Jacoba van Beieren* door *Bilderdijk* ten hoogste afkeuren, vragen wij, of de schrijver de jeugdige Gravin niet te veel gevleid heeft? (bl. 85 seq.) Gaarne doen wij bovendien hulde aan de goede bewerking, vooral ook van dit tijdvak, 1300—1545; en wij bevelen met nadruk het handboek der heeren *Douwes* aan alle onderwijzers der jeugd aan, om hunne leerlingen naar aanleiding daarvan, met 's lands historie bekend te maken. De drukker en uitgeven hebben overigens het hunne gedaan om het geheel te bevorderen.

Heden overleed, in den ouderdom van circa 64 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES JACOBUS STEVENS.

BREDA, 7. April 1838. C. A. HÖLSCHER, Wed. J. J. STEVENS.

Eenige Kennisgeving.

EXTRACT.

PUBLIEKE EN VRIJWILLIGE VERKOOPING VAN MEUBELEN en HUISSIEBADEN, enz.

Op Dingsdag den 24. April 1838 en volgende dagen, te beginnen des voormiddags te 9 ure en des namiddags te ½ ure, ten Sterfhuize van wijlen den Hoog Edel Gestrengen Militairen Luitenant DONKER VAN DER HOFF, in de Bogaardstraat te *Bergen-op-Zoom*, te weten: Mahoniehouten canapé met 12 Kus en-S oelen en 2 Fauteuils met ligt blaauwe Trijp, een Toren-Schilderij met gaande en slaapde werk, Albaste Pendule met Bloemvazen en Stelpen, Schilderijen, Tafellampen, Speel- en andere Tafels, Stoelen, Boek- en andere Kesten, Ledikanten, Tapijten, Vloerlakens, Karpetten, zindelijke Bedden en Matrassen met derzelver toebehooren, extra mooije Engelsche Kachels, een compleet Japans Tafelservies, Porceleinen Koffij- en Thee-Serviesen, Cristallen Compottes, Romers, Bierglazen, enz. Verlakt en Glaswerk, een Pers, Mangel, Koper, Tin, Blik en andere Keukengereedschappen, alsmede eene Engelsche Caleche voor een of twee Paarden en Tuigen met Stalgereedschappen, en wat verder ten verkoop zal worden aangeboden.

Alle welke Goederen voor een ieder zullen te zien zijn des Zaturdags en 's Maandags vóór den Verkoop, voormiddags van 10 tot 12 en 's namiddags van 2 tot 4 uren.

J. GEUSEN, *Deurwaarder.*

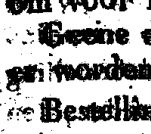

TE HUUR,

om dadelijk of tegen Mei e.k.

Een aangenaam BUITENVERBLIJF, zijnde een zeer ingerigte HUIZINGE, met groten TUIN, beplant met exquise Vruchten, aangenamen Engelschen TUIN, met Goudvischvijver, gelegen in de environs van *Breda*. Nadere informatie bij de Uitgevers dezer.

HOLLANDSCH PENNING-MAGAZIJN, VOOR DE JEUGD,

MET 200 PLATEN.

Bij S. DE VISSER & ZOON, te *'s GRAVENHAGE*.

De VIERDE *Bundel* of Jaargang van dit, reeds zoo menigwerf als zeer nuttig en geheel aan deszelfs doel en Titel beantwoordend *Magazijn*," in openbare beoordeelingen alomgeprezen geschrift voor de *Vaderlandsche Jeugd*, mag nog steeds den ruimsten bijval ondervinden.

De laatste Afleveringen, waarmede de tweede helft van dezen Jaargang een aanvang neemt, (zijnde de 25ste tot 30ste Afl.) bevatten de volgende Artikelen: No. 27. *De Schipbreuk* van het *Stoomschip Willem I*, het waarde M. in 4 gewone *Plaatjes*, a het uitrukken der Reddingboot, b. Kaart, waarop de togt kan worden nagegaan, c. Kaap, ter teekening van de *Klippen*. d. Eene afbeelding van de aankomst op de *Lucipara*, het opslaan der tenten enz., terwijl de text eene naauwkeurige en uit echte bronnen geputte beschrijving van deze noodlottige gebeurtenis bevat, is er aan dit nummer eene fraaije Gravure-Plaat toegevoegd, welke de welgelijkende Portretten van den *Kolonel de Steurs* en *Echtgenoot* bevat. No. 28. Het Slot der *Heeren van Arkel*, bij *Gorinchem*, (met pl.). *Gehaakt Vaatwerk*, (met pl.) *De Portugeesche Pingwin*, (met pl.) *De Reis van Hida* in een *Deensch Kanon*, (*Kanot*) (met pl.) *De Dames* [illegible] (met pl.) Aardrijkskundige Spelen. (met pl.) *Het Kolibrietje* en de *Vogelaars*, (met pl.) *De Kolibrietje* en de *Vogelaars*, (met pl.) Het *Kolibrietje* en de *Vogelaars*, (met pl.)

De prijs van den geheelen Jaargang, of 52 bladen, ieder blad 4 Plaatjes en 8 kolommen druks bevattende, bedraagt (bij intekening) slechts den geringen prijs van *f* 4,80, welke telkens drie maanden, op kwitantie van *f* 1,20, betaald worden, terwijl er in ieder kwartaal eene fraaije *Uitheemsche Plant* (dus 4 Platen in 't geheel) *Gratis* wordt toegevoegd, benevens een fraaije *Titel*, met *Vignet*, betreffende den inhoud en ten slotte om voor het inbinden van den geheelen *Bundel* te dienen.

Geene andere *Intekening* dan voor den geheelen *Bundel* kan worden aangenomen.

Bestellingen worden in alle Boekwinkels aangenomen.

BREDA bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.